EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 8.11.2024
COM(2024) 535 final

2024/0295 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Energifællesskabets Ministerråd og Energifællesskabets reguleringsudvalg (den 12. december 2024 i Wien i Østrig og den 10. december 2024 i Athen i Grækenland)

BEGRUNDELSE

1. FORSLAGETS GENSTAND

Dette forslag vedrører en afgørelse om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Energifællesskabets Ministerråd i forbindelse med dette organs planlagte vedtagelse af en række retsakter den 12. december 2024 på dets møde i Wien i Østrig. Forud for dette møde vil Energifællesskabets Permanente Gruppe på Højt Plan mødes den 11. december 2024 – ligeledes i Wien – for at drøfte og godkende de punkter, der skal vedtages i ministerrådet.

Forslaget vedrører desuden en afgørelse om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Energifællesskabets reguleringsudvalg, som forventes at vedtage en vigtig revision af sin forretningsorden, herunder med hensyn til beslutningstagning og afstemningsregler. Energifællesskabets reguleringsudvalg mødes den 10. december 2024 i Athen i Grækenland.

Til orientering omfatter forslaget også en række punkter på ministerrådets dagsorden, som ikke hører under anvendelsesområdet for artikel 218, stk. 9, i TEUF.

2. BAGGRUND FOR FORSLAGET

2.1. Energifællesskabstraktaten

Energifællesskabstraktaten[1] har til formål at skabe en stabil lovgivnings- og markedsramme og et fælles reguleringsområde for handel med netenergi ved at gennemføre aftalte dele af EU-retten om energi i tredjelande, der er parter i traktaten. Energifællesskabstraktaten trådte i kraft den 1. juli 2006. Den Europæiske Union er part i traktaten[2]. I energifællesskabstraktaten omtales de ni tredjelande, der er parter i traktaten, som "kontraherende parter".

2.2. Ministerrådet, den permanente gruppe på højt plan og Energifællesskabets reguleringsudvalg

Ministerrådet sikrer, at målene i energifællesskabstraktaten opfyldes. Det består af en repræsentant for hver kontraherende part og to repræsentanter for EU. I henhold til artikel 47 i energifællesskabstraktaten udfærdiger ministerrådet generelle retningslinjer, træffer foranstaltninger (afgørelser eller anbefalinger) og vedtager procedureafgørelser. Hver part har én stemme, og ministerrådet har forskellige afstemningsregler alt efter emnet. EU er en af de ti parter og har, hvis det er relevant, én stemme alt efter emnet. I henhold til artikel 78 i energifællesskabstraktaten kan ministerrådet kun handle, hvis to tredjedele af parterne er repræsenteret. Ikkeafgivne stemmer medregnes ikke.

For så vidt angår de påtænkte retsakter, der er opført i afsnit 2.3, punkt 1 (artikel 91, stk. 1, litra a), i energifællesskabstraktaten), træffes der afgørelse med simpelt flertal. For så vidt angår den påtænkte retsakt, der er opført i afsnit 2.3, punkt 2, (artikel 32, stk. 3, i procedurereglerne for tvistbilæggelse i henhold til energifællesskabstraktaten), træffes der afgørelse med enstemmighed blandt alle parter. For så vidt angår den påtænkte retsakt, der er opført i afsnit 2.3, punkt 3 (artikel 83 i energifællesskabets procedurer for opstilling og gennemførelse af budgettet og for revision og kontrol og artikel 83, 86 og 87 i energifællesskabstraktaten), træffes der afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer, herunder en positiv stemme fra Den Europæiske Union

[1] EUT L 198 af 20.7.2006, s. 18.
[2] EUT L 198 af 20.7.2006, s. 15.

Den permanente gruppe på højt plan er et organ under ministerrådet. I henhold til artikel 53, litra a), i energifællesskabstraktaten forbereder den ministerrådets arbejde, herunder dets dagsorden og de retsakter, som det skal vedtage. Den permanente gruppe på højt plan består af en repræsentant for hver kontraherende part og to repræsentanter for EU. EU har én stemme. I henhold til artikel 78 i energifællesskabstraktaten kan den permanente gruppe på højt plan kun handle, hvis to tredjedele af parterne er repræsenteret. Ikkeafgivne stemmer medregnes ikke.

Energifællesskabets reguleringsudvalg er en institution under energifællesskabet. I henhold til artikel 58 i energifællesskabstraktaten rådgiver Energifællesskabets reguleringsudvalg ministerrådet eller den permanente gruppe på højt plan om lovbestemte, tekniske og regulatoriske spørgsmål, fremsætter anbefalinger i tilfælde af grænseoverskridende tvister mellem myndigheder, træffer foranstaltninger, hvis det har fået beføjelse hertil af ministerrådet, og vedtager procedureafgørelser. Energifællesskabets reguleringsudvalg består af en repræsentant for hver kontraherende parts og EU's energimyndighed, idet EU repræsenteres af Europa-Kommissionen. For så vidt angår den påtænkte procedureafgørelse, der er opført i afsnit 2.3, træffer Energifællesskabets reguleringsudvalg afgørelse med et flertal på to tredjedele af de afgivne stemmer, herunder en positiv stemme fra EU (artikel 83, 86 og 87 i energifællesskabstraktaten).

2.3. De retsakter, der skal vedtages af ministerrådet og Energifællesskabets reguleringsudvalg

Dette forslag til en afgørelse i medfør af artikel 218, stk. 9, i TEUF vedrører den holdning, der skal indtages på Unionens vegne, for så vidt angår følgende retsakter, der skal vedtages af **ministerrådet**, og som er opført i bilag 1 til forslaget til Rådets afgørelse:

Afgørelser i medfør af artikel 91, stk. 1, litra a), i energifællesskabstraktaten om konstatering af en overtrædelse af traktaten i følgende sager:

a) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Albaniens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-5/24

b) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Bosnien-Hercegovinas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-6/24

c) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Georgiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-7/24

d) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Kosovos[*] manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-8/24

e) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Moldovas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-9/24

f) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Montenegros manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-10/24

g) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Nordmakedoniens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-11/24

h) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Serbiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-12/24

[*] Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

i) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Ukraines manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-13/24

j) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Bosnien-Hercegovinas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-14/24

k) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Georgiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-15/24

l) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Kosovos* manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-16/24

m) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Moldovas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-17/24

n) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Montenegros manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-18/24

o) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Bosnien-Hercegovinas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-19/24

p) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Georgiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-20/24

q) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Nordmakedoniens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-21/24

r) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Serbiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-22/24

s) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Albaniens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-23/24

t) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Bosnien-Hercegovinas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-24/24

u) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Georgiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-25/24

v) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Kosovos* manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-26/24

w) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Moldovas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-27/24

x) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Montenegros manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-28/24

y) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Nordmakedoniens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-29/24

z) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Serbiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-2/21.

Udpegelse af medlemmerne af det rådgivende udvalg i overensstemmelse med artikel 32, stk. 3, i procedureafgørelse 2008/01/MC-EnC om procedurereglerne for tvistbilæggelse i henhold til traktaten som ændret ved procedureafgørelse 2015/04/MC-EnC

2.1. Afgørelse 2024/XX/MC-EnC om finansiel decharge for direktøren for energifællesskabets sekretariat.

Dette forslag til en afgørelse i medfør af artikel 218, stk. 9, i TEUF vedrører den holdning, der skal indtages på Unionens vegne, for så vidt angår følgende retsakt, der skal vedtages af **Energifællesskabets reguleringsudvalg**, og som er opført i bilag 2 til forslaget til Rådets afgørelse:

Procedureafgørelse 2024/01/ECRB-EnC om ændring og erstatning af procedureafgørelse 2007/01/ECRB-EnC om ændring af forretningsordenen som ændret.

Formålet med de retsakter, der skal vedtages af ministerrådet og Energifællesskabets reguleringsudvalg, er hovedsagelig at sikre og lette opfyldelsen af målene i energifællesskabstraktaten og arbejdet i energifællesskabets sekretariat og energifællesskabets reguleringsmyndighed.

2.2. Andre punkter på ministerrådets dagsordenen

For fuldstændighedens skyld bemærkes det, at der ud over de påtænkte retsakter, der er opført i afsnit 2.3, vil være en række punkter på ministerrådets dagsorden, som kun de kontraherende parter skal stemme om, jf. artikel 80 i energifællesskabstraktaten:

1) afgørelse 2024/…/MC-EnC om opstilling af listen over projekter af interesse for energifællesskabet

2) anbefaling R/2024/.../MC-EnC om fremskyndelse af udbredelsen af projekter for vedvarende energi og gennemførelse af princippet om energieffektivitet først.

Derudover vil ministerrådet:

3) vedtage årsrapporten om energifællesskabets aktiviteter, som energifællesskabets sekretariat har forelagt ministerrådet i henhold til artikel 67 i energifællesskabstraktaten.

Kommissionen har til hensigt at støtte vedtagelsen af disse punkter.

3. DEN HOLDNING, DER SKAL INDTAGES PÅ UNIONENS VEGNE

3.1. Afgørelser i medfør af artikel 91, stk. 1, litra a), i energifællesskabstraktaten om konstatering af en overtrædelse af traktaten i følgende sager:

I henhold til artikel 91, stk. 1, litra a), i energifællesskabstraktaten kan ministerrådet ved simpelt flertal fastslå, at en part har misligholdt sine forpligtelser i forbindelse med traktatens afsnit II vedrørende gennemførelse og/eller implementering af en retsakt, som energifællesskabets organer har vedtaget. Procedurerne for tvistbilæggelse er fastsat i afsnit III, kapitel 1, og i afsnit IV, kapitel 1, i procedurereglerne for tvistbilæggelse i henhold til energifællesskabstraktaten[3].

1) Sager vedrørende misligholdelse af forpligtelser i forbindelse med energifællesskabets elintegrationspakke

[3] Procedureafgørelse 2008/01/MC-EnC om procedurereglerne for tvistbilæggelse i henhold til traktaten som ændret ved procedureafgørelse 2015/04/MC-EnC af 16. oktober 2015 om ændring af procedureafgørelse 2008/01/MC-EnC af 27. juni 2008 om procedurereglerne for tvistbilæggelse i henhold til traktaten.

Ni udkast til afgørelser vedrørende alle ni kontraherende parters gennemførelse af energifællesskabets elintegrationspakke[4] forelægges ministerrådet med henblik på vedtagelse:

a) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Albaniens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-5/24

b) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Bosnien-Hercegovinas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-6/24

c) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Georgiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-7/24

d) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Kosovos* manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-8/24

e) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Republikken Moldovas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-9/24

f) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Montenegros manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-10/24

g) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Nordmakedoniens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-11/24

h) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Serbiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-12/24

i) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Ukraines manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-13/24.

Ved ministerrådets afgørelse 2021/13/MC-EnC af 30. november 2021[5] og afgørelse 2022/03/MC-EnC af 15. december 2022[6] blev en pakke med retsakter, der omfatter den seneste gældende EU-lovgivning om elmarkedet, i det følgende benævnt "elintegrationspakken", tilpasset og vedtaget i energifællesskabet. I forbindelse med elintegrationspakken vedtog ministerrådet også procedureafgørelse 2022/01/MC-EnC om fremme af regional integration af energimarkedet.

Elintegrationspakken har til formål at gøre markederne egnede til at gennemføre en omkostningseffektiv omstilling til ren energi og samtidig sikre en sikker og økonomisk overkommelig elforsyning til borgerne. I henhold til artikel 2 i ministerrådets afgørelse 2021/13/MC-EnC og artikel 2 i afgørelse 2022/03/MC-EnC var de kontraherende parter forpligtet til at gennemføre elintegrationspakken i national lovgivning senest den 31. december 2023.

Den 22. januar 2024 sendte energifællesskabets sekretariat åbningsskrivelser til alle ni kontraherende parter, hvori de underrettede dem om, at energifællesskabets sekretariat kan indlede tvistbilæggelsesprocedurer for manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten,

---

4 Direktiv (EU) 2019/944 og forordning (EU) 2019/941 samt forordning (EU) 2019/942, forordning (EU) 2019/943, forordning (EU) 2015/1222, forordning (EU) 2016/1719, forordning (EU) 2017/2195, forordning (EU) 2017/2196 og forordning (EU) 2017/1485.

5 Afgørelse 2021/13/MC-EnC af 30. november 2021 om tilpasning og vedtagelse af direktiv (EU) 2019/944 og forordning (EU) 2019/941.

6 Forordning (EU) 2019/942, forordning (EU) 2019/943 samt netregler og retningslinjer for langsigtet kapacitetstildeling, kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger, balancering af elektricitet, systemdrift og netreglerne for nødgenopretning blev vedtaget ved afgørelse 2022/03/MC-EnC af 15. december 2022 og tilpasset ved afgørelsens artikel 3-10. Herudover blev direktiv (EU) 2019/944 og forordning (EU) 2019/941 (i artikel 11) tilpasset ved afgørelse 2021/13/MC-EnC og listen over retsakter i energifællesskabsretten i bilag I til traktaten tilpasset ved afgørelse 2022/03/MC-EnC.

navnlig gennemførelsesforpligtelserne i henhold til afgørelse 2021/13/MC-EnC og 2022/03/MC-EnC.

For så vidt angår udarbejdelsen af nationale retsakter meddelte Serbien, Moldova og Kosovo* den 31. januar og den 20. februar 2024 energifællesskabets sekretariat, at disse retsakter stadig var under udarbejdelse.

Sekretariatet har ikke modtaget noget svar fra Albanien, Bosnien-Hercegovina, Georgien, Montenegro, Nordmakedonien og Ukraine.

På dette grundlag indgav energifællesskabets sekretariat den 29. maj 2024 begrundede anmodninger til ministerrådet mod Albanien i sag ECS-5/24, Bosnien-Hercegovina i sag ECS-6/24, Georgien i sag ECS-7/24, Kosovo* i sag ECS-8/24, Republikken Moldova i sag ECS-9/24, Montenegro i sag ECS-10/24, Nordmakedonien i sag ECS-11/24, Serbien i sag ECS-12/24 og Ukraine i sag ECS-13/24, hvori det konkluderede, at disse kontraherende parter ikke havde opfyldt forpligtelsen til at vedtage og gennemføre de love og administrative bestemmelser, der var nødvendige for at efterkomme afgørelse 2021/13/MC-EnC og 2022/03/MC-EnC senest den 31. december 2023 i henhold til artikel 2 i hver af de nævnte afgørelser.

Energifællesskabets Rådgivende Udvalg har endnu ikke afgivet udtalelse i nogen af de ovennævnte sager.

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i ministerrådet, bør være at godkende udkastene til afgørelser, forudsat at Energifællesskabets Rådgivende Udvalg rettidigt, dvs. inden mødet i ministerrådet, afgiver en udtalelse, der støtter sekretariatets konklusioner.

2) Sager vedrørende misligholdelse af forpligtelser i forbindelse med direktiv 2009/119/EF

Fem udkast til afgørelser vedrørende fem kontraherende parters gennemførelse af direktiv 2009/119/EF[7] om olielagre forelægges ministerrådet med henblik på vedtagelse:

a) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Bosnien-Hercegovinas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-14/24

b) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Georgiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-15/24

c) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Kosovos* manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-16/24

d) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Republikken Moldovas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-17/24

e) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Montenegros manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-18/24.

Med hensyn til disse tilfælde indarbejdede energifællesskabet i 2012 Rådets direktiv 2009/119/EF i fællesskabsretten ved ministerrådets afgørelse 2012/03/MC-EnC om forpligtelse for medlemsstaterne til at holde minimumslagre af råolie og/eller olieprodukter. I henhold til artikel 1 i afgørelse 2012/03/MC-EnC var de kontraherende parter forpligtet til at gennemføre og implementere direktiv 2009/119/EF senest den 1. januar 2023.

[7] Rådets direktiv 2009/119/EF af 14. september 2009 om forpligtelse for medlemsstaterne til at holde minimumslagre af råolie og/eller olieprodukter (EUT L 265 af 9.10.2009, s. 9).

Bosnien-Hercegovina, Georgien, Kosovo*, Republikken Moldova og Montenegro vedtog ikke den nødvendige nationale lovgivning til gennemførelse af direktiv 2009/119/EF inden for denne frist.

Den 2. februar 2024 sendte energifællesskabets sekretariat åbningsskrivelser til de fem kontraherende parter og meddelte dem, at energifællesskabets sekretariat i mangel af oplysninger, der anfægtede dets foreløbige konklusioner, ville indgive en begrundet anmodning til ministerrådet som følge af manglende opfyldelse af de forpligtelser, der følger af afgørelse 2012/03/MC-EnC.

Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Moldova og Georgien svarede og orienterede energifællesskabets sekretariat om deres igangværende gennemførelsesarbejde. Oplysningerne fra disse kontraherende parter fjernede imidlertid ikke de betænkeligheder, som energifællesskabets sekretariat gav udtryk for i sin skrivelse af 2. februar 2024. Kosovo* har ikke givet noget svar til energifællesskabets sekretariat.

Hidtil har energifællesskabets sekretariat kun modtaget lovforslag fra Montenegro og Republikken Moldova.

På dette grundlag indgav energifællesskabets sekretariat den 12. juli 2024 begrundede anmodninger til ministerrådet mod Bosnien-Hercegovina i sag ECS-14/24, Georgien i sag ECS-15/24, Kosovo* i sag ECS-16/24, Republikken Moldova i sag ECS-17/24 og Montenegro i sag ECS-18/24, hvori det konkluderede, at disse kontraherende parter ikke havde vedtaget de love og administrative bestemmelser, der var nødvendige for at efterkomme afgørelse 2012/03/MC-EnC.

Energifællesskabets Rådgivende Udvalg har endnu ikke afgivet udtalelse i nogen af de ovennævnte sager.

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i ministerrådet, bør være at godkende udkastene til afgørelser, forudsat at Energifællesskabets Rådgivende Udvalg rettidigt, dvs. inden mødet i ministerrådet, afgiver en udtalelse, der støtter sekretariatets konklusioner.

3) Sager vedrørende misligholdelse af forpligtelser i forbindelse med forordning (EU) 2017/1938 og forordning (EU) 2022/1032

Fire udkast til afgørelser vedrørende fire kontraherende parters gennemførelse af hhv. forordning (EU) 2017/1938[8] om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden ("forordning (EU) 2017/1938") og forordning (EU) 2022/1032[9] om ændring af forordning (EU) 2017/1938 og forordning (EF) nr. 715/2009 for så vidt angår gasoplagring ("forordning (EU) 2022/1032") forelægges ministerrådet med henblik på vedtagelse:

a) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Bosnien-Hercegovinas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-19/24

b) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Georgiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-20/24

[8] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1938 af 25. oktober 2017 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden og ophævelse af forordning (EU) nr. 994/2010 (EUT L 280 af 28.10.2017, s. 1).

[9] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032 af 29. juni 2022 om ændring af forordning (EU) 2017/1938 og (EF) nr. 715/2009 for så vidt angår gasoplagring (EUT L 173 af 30.6.2022, s. 17).

c) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Nordmakedoniens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-21/24

d) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Serbiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-22/24.

Ved afgørelse 2021/15/MC-EnC af 30. november 2021 indarbejdede ministerrådet forordning (EU) 2017/1938 i energifællesskabsretten. Som følge af angrebskrigen mod Ukraine vedtog EU forordning (EU) 2022/1032, som efterfølgende blev indarbejdet i energifællesskabsretten ved ministerrådets afgørelse 2022/01/MC-EnC af 30. september 2022. Begge forordninger fremmer forsyningssikkerheden i energifællesskabet, hvilket er et af energifællesskabstraktatens hovedmål.

I henhold til artikel 2, stk. 1 og 2, i ministerrådets afgørelse 2021/15/MC-EnC og 2022/01/MC-EnC var de kontraherende parter forpligtet til at sætte de love og administrative bestemmelser i kraft, der var nødvendige for at efterkomme forordning (EU) 2017/1938 som ændret ved forordning (EU) 2022/1032, og underrette energifællesskabets sekretariat senest den 1. oktober 2022.

Bosnien-Hercegovina, Nordmakedonien og Serbien vedtog ikke inden denne frist de nødvendige nationale foranstaltninger til gennemførelse af forordning (EU) 2017/1938 som ændret.

Georgien var ikke forpligtet til at gennemføre forordning (EU) 2022/1032 inden for denne frist, da landet ikke er direkte tilsluttet nogen anden kontraherende parts sammenkoblede gassystem. Landet har imidlertid ikke vedtaget de nødvendige nationale retsakter med hensyn til forordning (EU) 2017/1938.

Den 3. februar 2023 sendte energifællesskabets sekretariat Serbien en detaljeret vurdering af de nationale lovgivningsmæssige ændringer, der er nødvendige for at opfylde forpligtelsen til at gennemføre forordning (EU) 2017/1938 som ændret ved forordning (EU) 2022/1032. Dette blev på ny fulgt op af en skrivelse fra energifællesskabets sekretariat af 4. oktober 2023.

Den 28. maj 2024 meddelte energifællesskabets sekretariat pr. brev Bosnien-Hercegovina, Georgien og Nordmakedonien, at de på grundlag af de oplysninger, der forelå på daværende tidspunkt, endnu ikke havde opfyldt kravet om at gennemføre forordningen om forsyningssikkerhed som ændret ved forordningen om oplagring.

Desuden modtog energifællesskabets sekretariat ingen oplysninger fra ovennævnte fire kontraherende parter om, at de havde truffet de foranstaltninger, der var nødvendige for at overholde de respektive forordninger.

På dette grundlag indgav energifællesskabets sekretariat den 12. juli 2024 begrundede anmodninger til ministerrådet mod Bosnien-Hercegovina i sag ECS-19/24, Georgien i sag ECS-20/24, Nordmakedonien i sag ECS-21/24 og Serbien i sag ECS-22/24, hvori det konkluderede, at disse kontraherende parter ikke havde opfyldt forpligtelsen til at vedtage de nødvendige love og administrative bestemmelser og til at underrette energifællesskabets sekretariat herom.

Energifællesskabets Rådgivende Udvalg har endnu ikke afgivet udtalelse i nogen af de ovennævnte sager.

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i ministerrådet, bør være at godkende udkastene til afgørelser, forudsat at Energifællesskabets Rådgivende Udvalg rettidigt, dvs. inden mødet i ministerrådet, afgiver en udtalelse, der støtter sekretariatets konklusioner.

4) Sager vedrørende misligholdelse af forpligtelser i forbindelse med direktiv (EU) 2018/2001

Syv udkast til afgørelser vedrørende syv kontraherende parters gennemførelse af direktiv (EU) 2018/2001[10] om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder forelægges ministerrådet med henblik på vedtagelse:

a) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Albaniens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-23/24

b) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Bosnien-Hercegovinas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-24/24

c) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Georgiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-25/24

d) afgørelse 2024/…/Mc-EnC om Kosovos* manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-26/24

e) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Moldovas manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-27/24

f) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Montenegros manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-28/24

g) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Nordmakedoniens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-29/24.

Som led i pakken om ren energi vedtog Den Europæiske Union direktiv (EU) 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder ("direktiv (EU) 2018/2001"), som efterfølgende blev ændret på EU-plan. Direktiv (EU) 2018/2001 blev tilpasset og vedtaget i energifællesskabet ved ministerrådets afgørelse 2021/14/MC-EnC af 30. november 2021. Denne afgørelse blev efterfølgende ændret ved ministerrådets afgørelse 2022/02/MC-EnC.

I henhold til afgørelse 2021/14/MC-EnC skal hver kontraherende part sætte de love og administrative bestemmelser i kraft, der er nødvendige for at efterkomme direktiv (EU) 2018/2001 senest den 31. december 2022. Navnlig var de kontraherende parter forpligtet til i deres nationale lovgivning at gennemføre direktivets bestemmelser om den obligatoriske minimumsandel på 14 % af vedvarende energi i det endelige energiforbrug i transportsektoren senest i 2030, herunder bestemmelser om bæredygtighedskriterier og kriterier for besparelse af drivhusgasemissioner for biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler, og til at meddele gennemførelsesforanstaltningerne til energifællesskabets sekretariat inden fristen den 31. december 2022.

Sekretariatet har ikke modtaget oplysninger fra Albanien, Bosnien-Hercegovina, Georgien, Kosovo*, Republikken Moldova, Montenegro og Nordmakedonien om, at disse kontraherende parter har vedtaget og gennemført nationale foranstaltninger for at opfylde sådanne forpligtelser i henhold til direktivet om vedvarende energi, og det er heller ikke i besiddelse af andre oplysninger, der gør det muligt at konkludere, at der er truffet sådanne foranstaltninger.

Desuden sendte energifællesskabets sekretariat den 21. juni 2024 skrivelser til de syv kontraherende parter med anmodning om at fremsende en kopi af lovgivningen til

[10] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

gennemførelse af artikel 25-31 i direktivet om vedvarende energi eller oplysninger om status for en sådan gennemførelse senest den 5. juli 2024.

I deres svar orienterede Georgien, Kosovo*, Republikken Moldova og Montenegro energifællesskabets sekretariat om deres igangværende gennemførelsesarbejde. Sekretariatet har ikke modtaget noget svar fra Bosnien-Hercegovina, Albanien og Nordmakedonien.

På dette grundlag indgav energifællesskabets sekretariat den 12. juli 2024 begrundede anmodninger til ministerrådet mod Albanien i sag ECS-23/24, Bosnien-Hercegovina i sag ECS-24/24, Georgien i sag ECS-25/24, Kosovo* i sag ECS-26/24, Republikken Moldova i sag ECS-27/24, Montenegro i sag ECS-28/24 og Nordmakedonien i sag ECS-29/24, hvori det konkluderede, at disse kontraherende parter ikke havde opfyldt forpligtelsen til at vedtage de love og administrative bestemmelser, der var nødvendige for at efterkomme afgørelse 2021/14/MC-EnC inden for fristen, og til at underrette energifællesskabets sekretariat herom i henhold til artikel 2, stk. 1 og 2, i nævnte afgørelse.

Energifællesskabets Rådgivende Udvalg har endnu ikke afgivet udtalelse i nogen af de ovennævnte sager.

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i ministerrådet, bør være at godkende udkastene til afgørelser, forudsat at Energifællesskabets Rådgivende Udvalg rettidigt, dvs. inden mødet i ministerrådet, afgiver en udtalelse, der støtter sekretariatets konklusioner.

5) Sag vedrørende misligholdelse af forpligtelser i forbindelse med direktiv (EU) 2019/944 og forordning (EU) 2019/943.

Endelig forelægges følgende udkast til afgørelse om Serbiens manglende overholdelse af direktiv (EU) 2019/944[11] om fælles regler for det indre marked for elektricitet og forordning (EU) 2019/943[12] om det indre marked for elektricitet for ministerrådet med henblik på vedtagelse:

a) afgørelse 2024/…/MC-EnC om Serbiens manglende overholdelse af energifællesskabstraktaten i sag ECS-2/21.

Som nævnt i punkt 3.1.1 blev forordning (EU) 2019/943 ("forordning (EU) 2019/943") og direktiv (EU) 2019/944 ("direktiv (EU) 2019/944") tilpasset og vedtaget i energifællesskabet ved ministerrådets afgørelse 2022/03/MC-EnC og ved ministerrådets afgørelse 2021/13/MC-EnC som en del af elintegrationspakken.

I artikel 34, stk. 2, i elektricitetsforordningen fastsættes det, at transmissionssystemoperatørerne fremmer en samordnet fordeling af grænseoverskridende kapacitet gennem ikke-diskriminerende markedsbaserede løsninger, hvilket kræver et konstruktivt samarbejde mellem tilgrænsende transmissionssystemoperatører. Dette indebærer, at der indgås aftale om en mekanisme til fastlæggelse af nettooverførselskapaciteten ved grænsen. I henhold til artikel 16, stk. 4, skal det størst mulige kapacitetsniveau på samkøringslinjerne stilles til rådighed for markedsdeltagerne ved hjælp af forudfastsatte tildelingsprocedurer.

I artikel 58, litra c), og artikel 59, stk. 1, litra b) og u), i elektricitetsdirektivet forpligtes den nationale tilsynsmyndighed til at træffe alle rimelige foranstaltninger for at fjerne

[11] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

[12] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54).

begrænsninger i handelen med elektricitet og sikre, at transmissionssystemoperatørerne overholder deres forpligtelser i henhold til energifællesskabsretten, herunder med hensyn til grænseoverskridende spørgsmål.

Den 18. februar 2021 indgav KOSTT, som er en transmissionssystemoperatør med hjemsted i Pristina i Kosovo*, en klage til energifællesskabets sekretariat mod Serbien. Klageren hævdede, at Serbien gennem sin transmissionssystemoperatør JSC Elektromreza Srbije ("EMS") ikke havde overholdt reglerne for energifællesskabets elektricitetsmarked.

I henhold til Serbiens energilov fastlægges proceduren og metoden for tildeling af grænseoverskridende kapacitet af transmissionssystemoperatøren efter aftale med de tilgrænsende transmissionssystemoperatører og godkendes af den nationale tilsynsmyndighed. For så vidt angår samkøringslinjerne mellem Niš og Kosova B og mellem Kruševac og Podujeva er EMS og KOSTT ikke blevet enige om, hvordan grænseoverskridende kapacitet skal evalueres eller tildeles, og EMS har heller ikke tildelt nogen værdi til den sammenkoblingskapacitet, der er til rådighed. Som følge heraf fastsætter EMS nettooverførselskapaciteten til nul. Markedsdeltagerne kan derfor kun udpege kapacitet hos KOSTT og ikke hos EMS, hvilket betyder, at der reelt ikke er nogen kapacitet til rådighed for handel.

I klagen hævdede KOSTT også, at de ikkefastsatte nettooverførselskapaciteter og den manglende kapacitetstildeling på ovennævnte samkøringslinjer ville medføre højere priser for grænseoverskridende kapacitet ved andre regionale grænser. Dette vil igen medføre højere elpriser for slutforbrugerne i Kosovo* og de tilgrænsende sydøsteuropæiske lande og forhindre KOSTT i at opkræve eventuelle indtægter fra mekanismen til håndtering af kapacitetsbegrænsninger på disse samkøringslinjer.

Den europæiske sammenslutning af energiforhandlere gav udtryk for de samme betænkeligheder og understregede, at denne situation ville påvirke både engrosmarkedernes konkurrenceevne og slutbrugerpriserne i hele Sydøsteuropa.

Den 21. juli 2022 sendte energifællesskabets sekretariat en åbningsskrivelse til Serbien, hvori det foreløbigt vurderede, at Serbien ikke havde overholdt artikel 16, stk. 3, og artikel 12, i forordning (EF) nr. 714/2009 og artikel 36 og 37 i direktiv 2009/72 som tilpasset til og vedtaget i energifællesskabet, eftersom den kommercielle elkapacitet ikke blev stillet til rådighed på ovennævnte samkøringslinjer på grund af manglende handling fra transmissionssystemoperatørens og tilsynsmyndighedens side. Begrundelsen for henvisningen til direktivet og forordningen fra 2009 var, at de kontraherende parter på daværende tidspunkt stadig havde indtil den 31. december 2023 til at gennemføre elintegrationspakken, navnlig direktiv (EU) 2019/944 og forordning (EU) 2019/943. Serbien blev anmodet om at fremsætte sine bemærkninger til de faktiske og retlige spørgsmål, der blev rejst i åbningsskrivelsen.

Den 8. september 2022 besvarede Serbien åbningsskrivelsen fra energifællesskabets sekretariat og hævdede, at energifællesskabets sekretariat ikke havde kompetence til at løse det problem, der blev påpeget i åbningsskrivelsen, og at der ikke var nogen negative økonomiske virkninger. Landet gav også udtryk for bekymring over KOSTT's og status for dets budområde.

Efter gennemgang af svaret på åbningsskrivelsen fremsendte energifællesskabets sekretariat en begrundet udtalelse den 1. marts 2023. Serbien blev anmodet om at rette op på de konstaterede overtrædelser senest den 1. maj 2023.

Den 28. april 2023 besvarede Serbien den begrundede udtalelse. I dette svar gentog Serbien mere eller mindre sine tidligere argumenter.

Da Serbien ikke har rettet op på den konstaterede overtrædelse, og da landet ikke har truffet yderligere foranstaltninger, indgav sekretariatet den 12. juli 2024 en begrundet anmodning til ministerrådet mod Serbien i sag ECS-2/21. I den begrundede anmodning behandlede energifællesskabets sekretariat Serbiens argumenter og konkluderede, at Serbien ikke overholdt direktiv (EU) 2019/944 og forordning (EU) 2019/943 som tilpasset til og vedtaget i energifællesskabet ved afgørelse 2022/03/MC-EnC og afgørelse 2021/13/MC-EnC.

Energifællesskabets Rådgivende Udvalg har endnu ikke afgivet udtalelse.

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i ministerrådet, bør være at godkende udkastene til afgørelser, forudsat at Energifællesskabets Rådgivende Udvalg rettidigt, dvs. inden mødet i ministerrådet, afgiver en udtalelse, der støtter sekretariatets konklusioner.

3.2. Medlemmerne af det rådgivende udvalg i overensstemmelse med artikel 32, stk. 3, i procedureafgørelse 2008/01/MC-EnC om procedurereglerne for tvistbilæggelse i henhold til traktaten som ændret ved procedureafgørelse 2015/04/MC-EnC og procedureafgørelse 2022/03/MC-EnC

Det er nødvendigt at forlænge mandaterne for flere nuværende medlemmer af Det Rådgivende Udvalg indtil den 31. december 2028, herunder professor Dr. Verica Trstenjak, som vil repræsentere EU i det rådgivende udvalg. Der skal udpeges nye medlemmer og nye suppleanter som erstatning for medlemmer, der ikke længere ønsker at være medlem af det rådgivende udvalg.

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i ministerrådet, bør være at godkende forslaget om forlængelse og udpegelse.

3.3. Afgørelse 2024/XX/MC-EnC om finansiel decharge for direktøren for energifællesskabets sekretariat

Det foreslåede udkast til afgørelse fastsætter den finansielle decharge for 2023 på grundlag af revisionsberetningen for det regnskabsår, der sluttede den 31. december 2023, revisors revisionserklæring og budgetudvalgets revisionsberetning.

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i ministerrådet, bør derfor være at godkende udkastet til afgørelse om fastsættelse af den finansielle decharge for direktøren for energifællesskabets sekretariat.

3.4. Procedureafgørelse 2024/01/ECRB-EnC om ændring og erstatning af procedureafgørelse 2019/01/ECRB-EnC om forretningsordenen for energifællesskabets reguleringsmyndighed

De foreslåede ændringer har hovedsagelig til formål at forbedre og præcisere arbejdsmetoderne i energifællesskabets reguleringsmyndighed, navnlig med hensyn til den interne organisation, arbejdsgrupper, arbejdsgange og afstemningsregler.

Dette er nødvendigt som følge af energifællesskabets reguleringsmyndigheds nye lovgivningsmæssige rolle og beslutningsbeføjelser i henhold til energifællesskabets nylige elintegrationspakke, navnlig direktiv (EU) 2019/944 og forordning (EU) 2019/943 (begge som tilpasset til og vedtaget i energifællesskabet, se punkt 3.1.1.) Denne rolle og disse beføjelser svarer til dem, som Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder ("ACER") har, og gælder for de ni kontraherende parter uden for EU og markedsoperatørerne på deres område. På flere punkter blev der hentet inspiration fra ACER's forretningsorden.

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i ministerrådet, bør derfor være at godkende procedureafgørelsen om ændring og erstatning af procedureafgørelsen om forretningsordenen for energifællesskabets reguleringsmyndighed

4. RETSGRUNDLAG

4.1. Proceduremæssigt retsgrundlag

4.1.1. Principper

I henhold til artikel 218, stk. 9, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) vedtager Rådet afgørelser om "fastlæggelse af, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage retsakter, der har retsvirkninger, bortset fra retsakter, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen".

Begrebet "retsakter, der har retsvirkninger" omfatter retsakter, der har retsvirkninger i medfør af de folkeretlige regler, der gælder for det pågældende organ. Det omfatter også instrumenter, der ikke har bindende virkning i henhold til folkeretten, men som "vil kunne få afgørende indflydelse på indholdet af de regler, der vedtages af EU-lovgiver".[13]

4.1.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

Ministerrådet og energifællesskabets reguleringsmyndighed er organer nedsat ved en aftale, nemlig energifællesskabstraktaten.

De retsakter, som ministerrådet og energifællesskabets reguleringsmyndighed skal vedtage, er retsakter, der har retsvirkninger. De påtænkte retsakter får bindende virkning i henhold til folkeretten, jf. artikel 76 i energifællesskabstraktaten, ifølge hvilken en afgørelse er bindende for dem, den er rettet til, og i overensstemmelse med artikel 86 i energifællesskabstraktaten, ifølge hvilken en procedureafgørelse har bindende virkning for energifællesskabets institutioner og, hvis det er fastsat i procedureafgørelsen, for parterne.

De påtænkte retsakter supplerer eller ændrer ikke den institutionelle ramme for aftalen.

Det proceduremæssige retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 218, stk. 9, i TEUF.

4.2. Materielt retsgrundlag

4.2.1. Principper

Det materielle retsgrundlag for en afgørelse i medfør af artikel 218, stk. 9, i TEUF afhænger hovedsagelig af formålet med og indholdet af den påtænkte retsakt, hvortil der skal indtages en holdning på Unionens vegne. Hvis den påtænkte retsakt har et dobbelt formål eller består af to elementer, og det ene af disse formål eller elementer kan bestemmes som det primære, mens det andet kun er sekundært, skal den afgørelse, der vedtages i medfør af artikel 218, stk. 9, i TEUF, have et enkelt materielt retsgrundlag, nemlig det, der kræves af det primære eller fremherskende formål eller element.

[13] Domstolens dom af 7. oktober 2014, Tyskland mod Rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, præmis 61-64.

4.2.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

Hovedformålet med og indholdet af de påtænkte retsakter vedrører energi, og de er ikke hovedsagelig af fiskal karakter. Det materielle retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 194, stk. 2, i TEUF.

4.3. Konklusion

Retsgrundlaget for den foreslåede afgørelse bør være artikel 194, stk. 1, i TEUF sammenholdt med artikel 218, stk. 9, i TEUF.

2024/0295 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Energifællesskabets Ministerråd og Energifællesskabets reguleringsudvalg (den 12. december 2024 i Wien i Østrig og den 10. december 2024 i Athen i Grækenland)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 194, stk. 2, sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

ud fra følgende betragtninger:

(1) Energifællesskabstraktaten ("traktaten") blev indgået af Unionen ved Rådets afgørelse 2006/500/EF af 29. maj 2006[14] og trådte i kraft den 1. juli 2006.

(2) I henhold til traktatens artikel 47 og 76 kan ministerrådet vedtage foranstaltninger i form af afgørelser eller anbefalinger.

(3) I henhold til traktatens artikel 60 og 86 vedtager reguleringsudvalget sin forretningsorden ved en procedureafgørelse.

(4) Ministerrådet skal på sit 22. møde den 12. december 2024 vedtage en række retsakter, der er opført i bilag 1 til denne afgørelse, som er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 218, stk. 9, i TEUF, og som repræsentanterne for Den Europæiske Union skal stemme om.

(5) Reguleringsudvalget skal på sit 59. møde den 10. december 2024 vedtage en række retsakter, der er opført i bilag 2 til denne afgørelse, som er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 218, stk. 9, i TEUF, og som repræsentanterne for Den Europæiske Union skal stemme om.

(6) Formålet med de påtænkte retsakter er at lette opfyldelsen af målene i traktaten.

(7) Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i ministerrådet og reguleringsudvalget, vedrørende de retsakter, der er opført i bilag 1 og 2, bør fastlægges, da de påtænkte retsakter vil have retsvirkninger for Unionen —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne på det 22. møde i ministerrådet den 12. december 2024 vedrørende de emner, der er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 218, stk. 9, i TEUF, er at godkende vedtagelsen af de retsakter, der er opført i bilag 1 til denne afgørelse.

[14] EUT L 198 af 20.7.2006, s. 15.

Artikel 2

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne på det 59. møde i reguleringsudvalget vedrørende de emner, der er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 218, stk. 9, i TEUF, er at godkende vedtagelsen af de retsakter, der er opført i bilag 2 til denne afgørelse.

Artikel 3

Kommissionen kan aftale mindre ændringer af de retsakter, der er opført i bilag 1 og 2 til denne afgørelse, i lyset af bemærkninger fra de kontraherende parter i energifællesskabet før eller under mødet i ministerrådet eller reguleringsudvalget, uden at Rådet skal træffe yderligere afgørelser.

Artikel 4

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand